

До Софийски университет “Св. Климент Охридски”
Факултет по журналистика и масови комуникации
Катедра „Радио и телевизия”

СТ А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Райна Борисова Николова – преподавател в Нов български университет
и член на научното жури

за дисертацията на Валери Иванов Маринов на тема:
“Мултимедийният нюзрум в България – характеристики на моделите и тенденции
на развитие”

за присъждане на образователната и научна степен “доктор” по специалността
„Обществени комуникации и информационни науки–Журналистика (Нови медии)»

Уважаеми членове на научното жури,

След като се запознах с представения за защита дисертационен труд на Валери Иванов Маринов изразявам следното становище:

1. Актуалност и значимост на разработвания проблем

Предлаганата дисертация разглежда една съвременна, многопластова, неизследвана от теорията тема, която с използвания от автора новаторски подход, обогатява научното творчество със своята значимост, задълбоченост, актуалност. Работата е първото цялостно изследване, посветено на една непозната сфера на обществените комуникации – мултимедийният нюзрум. Научната разработка анализира и разкрива детайлно възможностите на модерните технологии за използването на информацията като съдържание в редица проявления на публичната комуникация чрез цялото многообразие от платформи и канали за разпространение.

Въпросите, свързани с организацията на дейността при създаването и използването на медийното съдържание, са обект на обсъждане от началото на ХХІ век в резултат на бурното и динамично развитие на новите технологии. В България тази тема вече е основополагащ компонент от дейността на медиите, но е нова за научната доктрина. Поради това, разглежданото проучване представлява особен и засилен интерес за изследователската общност и теорията.

Обменът на информация в глобалното пространство и членството на България в Европейския съюз все по-често провокират анализирането на ефективното прилагане на новите технологии в работата на журналиста, отчитайки бързите темпове на развитие на обществените отношения в сферата на комуникациите. Интересът към характеристиките на работа при създаването, организирането, съхраняването и разпространението на съдържанието до аудиториите и потребителите с помощта на платформите на конвенционалните (печат, радио и телевизия) и на цифровите (Интернет и мобилни комуникации) медии е налице. На това предизвикателство се опитва да отговори Валери Маринов. Основна цел на дисертационното му изследване е анализът на моделите на мултимедийния нюзрум и тенденциите на неговото развитие в редакционната практика на медиите в България. Значимостта на предложения за защита дисертационен труд се изразява най-вече в това, че същият съдържа обосновани отговори на редица дискуссионни въпроси, поставяни вече в практиката или застъпени за първи път в теорията.

Всичко това обуславя безусловната актуалност на разработвания проблем в представената ми за становище научна разработка.

2. Познание на предметната област

Текстът на дисертационния труд демонстрира отличните познания на докторанта в областта на масовите комуникации и на съвременните информационни технологии. Те се доказват и от направения в изследването подробен обзор, от съдържанието на приложената библиография на значителен брой учени (монографии, студии и статии, актове и документи, материали в печатни издания, онлайн публикации, интернет ресурси) и от публикациите на автора по темата. В разработката е застъпен и огромен брой мнения и позиции с отношение по дискутираните въпроси на водещи политици, експерти и практики, което разкрива високата осведоменост и цялостното, сериозно и компетентно познание на обсъжданата тематика.

Професионалната биография на Валери Маринов и неговите лични качества му съдействат да изрази ясно и точно своето мнение, да защити добросъвестно и умело своите виждания.

Заслужава внимание обстоятелството, че част от изследванията, свързани с дисертационната работа, са проведени в рамките на научен проект, което дава възможност на Валери Маринов да отрази и да вземе отношение в труда си по основополагащите за медиазнанието становища.

Източниците на дисертацията са внимателно проучени и са анализирани задълбочено. Прави впечатление, че са цитирани изключително източници, свързани пряко с темата на дисертационното изследване, като са отчетени и най-новите публикации, касаещи медийното съдържание и развитие на технологиите в телекомуникационния сектор. Високо може да бъде оценена структурата на дисертацията, както и нивото на научния стил.

Това ми дава повод да заключа, че Валери Маринов притежава солидни знания и подготвеност по обсъжданата проблематика.

3. Обща характеристика на дисертационния труд

В представения ни значим труд е използвана педантично и цитирана коректно и професионално впечатляваща по обем и многообразие библиография. От съдържанието на дисертационния труд е видно, че докторантът се стреми да даде своя принос в изработването на национална теория за мултимедийния нюзрум. За да постигне тази цел, Валери Маринов разглежда в логическа последователност медийното съдържание и свързаните с него явления (аудиовизуални услуги, дигитална статия, информация, конвергенция, медийно съдържание, мобилни комуникации, мултимедиен нюзрум, мултимедия, новини, универсален достъп, универсална услуга), развитието на технологиите; моделите на мултимедийния нюзрум в България с подробно разглеждане на работата на радио- и телевизионни организации, печатни медии, онлайн информационни сайтове и информационни агенции; практики и тенденции в управлението на медийното съдържание в изброените типове медии, както и перспективите за развитие на мултимедийния нюзрум в България. Научният анализ на автора е задълбочен и разкрива научно-изследователските му качества.

Обоснована е тезата на автора, че преходът към мултимедийния нюзрум като организация на работа се налага от развитието на новите медии и формиращите се на тази основа нови отношения на общуване с аудиториите и нови форми на потребление на медийно съдържание. Дискутирана е същността на мултимедийния нюзрум в България. Обсъдени са практиките в управлението на медийното съдържание.

Цялостното съдържание на дисертацията разкрива един интересен и нов поглед върху редакционната дейност на медиите и показва все по-силното преплитане между медийно и технологично познание, което изисква друго ниво на компетентност от страна на журналистите при организирането на тяхната ежедневна работа.

4. Приноси на дисертационния труд

Като основни приноси на научното изследване биха могли да се посочат следните резултати:

4.1. Разработен е "модел в перспектива" на мултимедиен нюзрум на основата на съществуващите практики в българските медии.

4.2. Очертани са тенденциите, които ще покажат кои са факторите, стимулиращи развитието на българската медийна среда през следващите години в определени посоки.

4.3. При разработването на модела на мултимедиен нюзрум са описани:

а) влиянието върху българската действителност на развитието в телекомуникациите и на медиите в рамките на Европейския съюз;

б) преходът към цифрово телевизионно разпространение в България;

в) разширяването на приложното поле на услугите на мобилните оператори и промените в тяхното пазарно поведение;

г) по-нататъшното изграждане на мрежата за достъп до интернет в Република България и по-специално - развитие на широколентовия достъп;

д) динамиката на потребителските навици и създаването на една изцяло нова и различна култура на потребление на медийно съдържание;

е) управлението на съдържанието в различните платформи според потребителското търсене.

4.4. Изследвани са ролята и мястото на "носещата медия" (baseload media) в процеса на създаване на медийно съдържание. Дадено е определение на „носеща медия”. Проследено е влиянието на носещата медия при структуриране на мултимедийния нюзрум в рамките на конкретна медийна компания.

4.5. Описана за пръв път и систематизирана е практиката на водещи медии в страната по прилагането в различна степен на практики, присъщи за мултимедийния нюзрум.

4.6. Проучени, описани и систематизирани са новости и различни практики в областта на мобилната индустрия и телевизията.

4.7. Направен е преглед на съществуващата литература и е обобщен понятийният апарат по темата.

Приносните моменти, изброени в автореферата, показват действителната стойност на дисертационния труд и различните възможности за използване на резултатите на разглежданата научна работа.

5. Препоръки към кандидата

Прави впечатление, че авторът не разглежда с нужната критичност слабата национална държавна политика в областта на въвеждането на цифровото телевизионно разпространение след международната конференция в Женева през 2006 г., както и липсата на цялостна стратегия (обединяваща медийното съдържание и технологиите) за развитието на този особено съществен сектор на обществената култура и на комуникационната индустрия.

В изложението се отделя специално внимание на тезата за приемането на общ медиен закон, който да обедини регулацията на печатните и електронните медии, без да се отчита фактът, че подобни намерения са в остро противоречие с Тълкувателно решение на Конституционния съд на Република България № 7 от 4 юни 1996 г. по конституционно дело № 1 от 1996 г. (Обн., ДВ, бр. 55 от 28.06.1996 г.): «Следователно докато по отношение на печата е налице едно свободно предприемачество, *което е въвн от контрола на държавата в рамките на традиционното разбиране за защитния спрямо държавата характер на правото*, за разлика от него, свободата на ефирните електронни медии съдържа и обективни юридически аспекти, които обуславят активната намеса на държавата чрез законодателни средства».

Заклучение

Предоставеният ми за даване на становище дисертационен труд отговаря по обем и качество на изискванията за докторска дисертация. Докторантът е постигнал целите на своето изследване. Същото е добра основа за бъдещи проучвания.

Посочените по-горе препоръки не засягат същността на научното изследване, не намаляват неговата научна стойност и не са от такъв характер, че да поставят под съмнение становището ми за даване на положителна оценка за съдържанието на дисертацията.

Представеният за защита труд показва по категоричен начин, че Валери Иванов Маринов има задълбочени и комплексни познания в областта на обществените комуникации и информационни науки и способности за самостоятелни научни изследвания. Посочените научни и научно-приложни приноси представляват оригинален принос в науката.

С оглед на горното, убедено предлагам на научното жури да вземе решение за присъждане на Валери Иванов Маринов на образователната и научната степен “доктор” (шифър 05.03) по специалността „Обществени комуникации и информационни науки–Журналистика (Нови медии)»

28.03.2012 г.

Член на научното жури:

доц. д-р Райна Николова